

De Canet Rock al negoci de la televisió

Au vinga, la TV Trinca

Han passat molts anys des que la Trinca va editar el primer disc. Avui ja no canten, però continuen guanyant diners produint programes de TV. Encara que no siguin gaire originals, són únics.

Gest Music exporta *Olé tus vídeos* a tot Europa"; "TVE renova el contracte de *No te rías que es peor* fins al juny del 1993"; "Gran activitat de Gest Music en el certamen MIP-TV de Cannes"; "*Amor a primera vista* és ja el concurs més popular d'Europa". Són alguns dels titulars del número d'abril de la revista *GestNews* editada per Gest Music, la productora de TV de la Trinca. Els tres nois de Canet han trobat un filó d'or en el negoci televisiu. Són empresaris i a més tenen èxit. En aquests moments, cinc programes produïts per Gest Music s'emeten per nou cadenes de televisió de tot l'estat. La productora de la Trinca forma part del grup mundial de productores Action Group i ha ampliat el negoci amb treballs d'edició, sonorització, doblatge, creació de caretes i sintonies. Acaben de fitjar Xavier Sardà —un professional lligat des de fa molts anys a RTVE— amb la idea de fer un programa de TV per a les autonòmiques. I preparen un nou espai-concurs per a TVE —que no sembla que els tingui en compte això que li hagin pres Xavier Sardà. No paren. ¿Tornar a cantar? Ni que volguessin no en tindrien el temps. Ells ja s'ho pensaven, quan tot just havien acabat d'enregistrar el primer disc, cap a l'any 1969: "No ens veiem gaires anys fent el tanoca pels escenaris. Suposem que d'aquí a un temps serem uns professionals de les nostres carreres universitàries, ensenyant als fills un àlbum amb els retalls de premsa de la nostra frívola època viscuda en la joventut", van afirmar en una entrevista. No anaven tan desencaminats. Han deixat de fer el tanoca pels escenaris i són uns professionals, però no precisament dedicats a les seves carreres universitàries...

CANET ROCK

Que trista és la vida del guàrdia civil, a l'hivern de llana i a l'estiu de fil.

Els tres nois de Canet de Mar han trobat un filó d'or en el negoci televisiu.

Els qui hi eren saben el que és sentir música envoltats d'una companyia sencera de la guàrdia civil. Les Sis hores de cançó a Canet, i més tard el Canet Rock ja formen part per mèrits propis de la història contemporània de Catalunya. La Trinca es va ocupar de l'organització de les Sis hores, deficitàries gairebé per definició, des del 1974 fins al 1978. En van ser l'ànima, també des d'un punt de vista econòmic. Si mentre va durar el festival, el pressupost sempre va anar molt més enllà que no les recaptacions, la gestió de la Trinca ja va fer endevinar la vocació empresarial del trio. Una vocació que els primers anys, abans de fer-se càrrec de Canet, s'havia

manifestat sobretot en el camp discogràfic, creant Pebrot Enterprise —fins i tot per a fer negoci aquests nois són de la broma, que dirien ells mateixos— i editant un parell de discos conjuntament amb Edigsa. De seguida traslladen el "nas empresarial" al món del *music-show* i aconsegueixen de fer vibrar el Paral·lel barceloní —que dormia mandrós i conformat ja feia anys— amb tres espectacles consecutius: *Trincar i riure* (1971), *Xauxa* (1972) i *Mort de gana show* (1973). Després vingué Canet i la consolidació definitiva de la Trinca com a fenomen de masses. Un grup que no solament feia músiques planeres per a fer riure el personal, sinó que era capaç de trencar

tots els esquemes amb les cançons més compromeses políticament de tot el moviment de la nova cançó. Un exemple paradigmàtic n'és el llarga durada *Pel boc gros* (estrenat el 1979 al teatre Romea i Disc català de l'Any 1980). L'any 1981 -l'any del "Manifiesto", del cop d'estat, del tret a la cama de Jiménez Losantos- llancen al mercat el LP *Nou de Trinca*, que inclou una cançó que portarà cua...

CORASON LOCO

*Jo tampoc no veig gens clar
com es poden mantenir*

ta, més el pagament a Southern Music de tots els beneficis que la cançó de la Trinca hagués pogut produir. La sentència va ser absoluta, però l'ombra del plagiat havia perseguit per primer cop el grup català.

A "Corason loco", la Trinca es preguntava com es podien mantenir dues pàtries sense estar tocat de l'ala. La lletra de la cançó és potser la més radicalment nacionalista de totes les del grup. Deia així: "Això ens passa als de per aquí,/ i als d'algunes altres zones,/ que mantenim dues pàtries/ com qui manté dues dones./ Una pàtria és la parenta,/ que m'hi van casar per força/ i no em deixa divorciar;/ és una

ta la seva carrera artística.

AMPLIAR MERCATS

*I com veieu no hi ha res en català
que no es pugui traduir al castellà.*

La decisió de la Trinca va ser la següent: realitzar una versió en castellà de tots els seus discos; posar a la venda les dues versions a Catalunya i només la castellana a la resta de l'estat; i en les actuacions en directe a Catalunya cantar només en català. L'assumpte aixecà polseguera i arribà a paraules majors arran d'un article publicat al diari *Avui* sota el títol de "Tres nous mefistos catalans", signat amb el pseudònim Víctor Alexander. L'article, escrit en forma de carta oberta a la Trinca, feia afirmacions com les següents: "Espanya premia tots els cantants de les colònies que decideixen de traïr la lluita dels pobles somniadors i rebels. Cada vegada que es produeix una deserció, sempre motivada per una ambició, Madrid rep amb els braços oberts tots aquells qui es deixen estar d'utopies i cerquen acolliment a l'entorn de la mamella del poder. (...) Desestimats Mefistos, ara ja sou aduldors professionals; el vostre coqueteig amb el poder central ha d'ésser molt profitós per a les vostres butxaques, heu cedit en un punt que és tan vital per a ells com per a nosaltres i això us ho agrairan i en rebreu la recompensació. No es pot, però, servir dos senyors i, com tots els traïdors, ara ja no pertanyeu a ningú".

Els integrants del grup no en van fer gaire cas i van explicar amb sinceritat els seus motius: "Cantar en castellà ens permet d'amortitzar més uns muntatges, no cremar-se tant aquí, viatjar una mica més, i amb la mateixa feina també hi ha més gent que rep el teu treball". Carles San Martín, director de la discogràfica que editava l'elapè de la discòrdia, es mostrava satisfet de la situació creada en declaracions a la premsa: "Aquesta polèmica és, sens dubte, més beneficiosa que perjudicial. Sabem tots que, en termes mercantils, l'important no és si se'n parla bé o malament, sinó si se'n parla". Però, sembla que l'operació no va acabar de sortir tan rodona com la Trinca s'esperava. El grup va fer quatre rondes per tot l'estat i va vendre discos, però no va aconseguir de convertir-se en un fenomen de masses espanyol.

TELEVISIÓ

*Au vinga, arriba La Trinca
per a salvar la humanitat!*

*dues pàtries i no estar
tocat de l'ala...*

El bolero "Corason loco", inclòs en el llarga durada *Nou de Trinca* portarà els tres trincaires als tribunals. L'acció judicial, la inicia Southern Music Espanola, SA, propietària per a l'estat espanyol i Portugal de totes les obres de Peer International Corporation de Nova York, entre les quals figurava la cançó "Corazón loco" que Antonio Machín havia fet cèlebre. Southern Music considerava que el "Corason loco" de la Trinca era un plagiat de la cançó de Machín, i reclamava sis mesos d'arrest i 400.000 pessetes de mul-

dona dolent./ que m'esbronca i estomaca/ i que em parla castellà./ L'altra pàtria és la fulana,/ perquè a mi em dóna la gana,/ perquè em té el cor robat,/ tot i que algunes vegades,/ quan anaven tan mal dades,/ l'he estimada d'amagat". I més tard: "Una pàtria em fiscalitza,/ m'inspecciona, em fa la guitza/ i em té el jornal controlat./ I com una sangonera,/ m'escorcolla la cartera/ fins que em deixa ben pelat./ I ara surten *manifiestos*/ on expliquen quatre llestos/ que ja m'estic excedint./ I vomiten la parida/ de que som jo i la querida/ els qui els estem oprimint."

Un any després, el 1982, La Trinca treu al mercat el primer elapè en castellà de to-

ARXIU

*Hem inventat una medecina,
qui la pren ja està curat!*

La Trinca va trobar la seva pròpia medicina en la televisió. I la recepta encara els funciona.

El primer intent és de l'any 1984. Un programa especial de la Trinca per a TVE –titulat *Quesquesé se merdé*– es presenta al Festival Internacional de Montreux. El programa havia comptat amb la participació de tres coneguts humoristes –Tom, Romeu i Perich– i de tres presentadors de televisió –Manuel Campo, la inefable Marisa Naranjo, i Constantino Romero–. El premi d'or de Montreux va ser concedit a un film canadenc, el d'argent a una producció finlandesa i el de bronze a una belga. No hi va haver menció per *Quesquesé se merdé*.

Però la decisió era presa: calia ampliar mercat. I vist el fracàs relatiu de l'operació canvi de llengua, la diversificació va acabar sent la millor solució. Per l'estiu del 1986 es publica que la Trinca prepara un programa d'humor per a TV3. Es dirà *No passa res*, i s'estrenarà el mes de gener del 1987. Durant 26 setmanes la Trinca divertirà els catalans amb una fórmula combi-

Amb el Canet Rock, la Trinca es va consolidar com a fenomen popular i de masses.

ARXIU

nada d'entrevista a un personatge famós, actuacions musicals i gags –alguns d'ideats per la Trinca i alguns d'adaptats a partir de programes de televisions estrangeres–. *No passa res* és el primer programa que la Trinca coprodueix amb una televisió. Després de l'èxit obtingut, n'elaboren un refregit sota el nom de *Guaita que fan ara* amb una selecció dels millors gags,

que s'emet a l'estiu de 1987. Un recurs que la Trinca tornarà a utilitzar més tard i que ha contribuït a crear-li una certa fama de no inventar res i d'anar "sobre segur".

Mentre TV3 emet *Guaita què fan ara*, TVE ofereix als de Canet un programa que no sigui gaire diferent del *No passa res*, ja que ha demostrat ser una fórmula segura. La Trinca –després d'enregistrar

El Degà del Col·legi d'Advocats de Sueca, amb el suport de la Conselleria d'Administració Pública de la Generalitat Valenciana, convoca tots els juristes valencians a l'acte de presentació del

MANIFEST PEL DRET CIVIL VALENCIÀ,

que tindrà lloc el proper dia **29 de maig**, a les 20 hores, al *Saló d'Actes de la Casa de la Cultura de Sueca*, amb les següents intervencions:

1. Conferència per l'Il·lustríssim Sr. Arcadi Garcia i Sanz. Degà de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques de la Universitat Jaume I de Castelló, que tractarà sobre "Actualitat i necessitat del Dret Civil Valencià".
2. El Secretari del Col·legi de Sueca, Joan Tamarit i Palacios, donarà lectura al Manifest, que quedarà obert a l'adhesió dels juristes valencians.
3. Parlaments de la Il·lustríssima Sra. Sonia Chirinos Rivera, Directora General de Justícia, i de l'Honorable Sr. Emèrit Bono, Conseller d'Administració Pública.

Sueca, maig de 1992

La Trinca i Gest Music triomfen.

ARXIU

El preu de la coherència

Salou, 26 d'agost de 1984. La Trinca actua en directe per a uns milers de persones. De sobte, una part del públic els demana que cantin una cançó dels seu últim disc en castellà. La Trinca s'hi nega, i es genera una situació tensa. Cal una explicació: "Quan vam decidir de cantar també en castellà vam avisar que a Catalunya continuariem fent-ho únicament en català". El públic es dona per satisfet i el show continua.

Santa Coloma de Gramenet (ciutat del cinturó barceloní amb majoria de població immigrada). Febrer del 1986. Els organitzadors de la Festa Major es posen en contacte amb Albert Grau, representant de la Trinca per a encarregar-li la reserva dels dies 7 i 8 de setembre. Dos mesos després reben una carta de Grau comunicant que la Trinca es nega a actuar a Santa Coloma perquè considera que seria perillós. Segons que publica un diari barceloní, la carta diu, textualment: "si cantem en català és perillós i si ho fem en castellà crec que encara és més perillós". La negativa de la Trinca provoca la indignació dels responsables municipals de Santa Coloma. Argumenten que poques setmanes abans hi havia actuat en Lluís Llach i no hi havia hagut cap problema. "La Trinca posseeix una imatge desfigurada de la realitat de la nostra ciutat". L'endemà, la Trinca comunica que desconeixia la negativa del seu representant a actuar a Santa Coloma, el desautoritza, recorda que "la nostra actitud és clara des de sempre: a Catalunya, sempre cantem en català", i s'ofereix a l'ajuntament per a actuar en les dates que vulgui.

E. V.

Durant 26 setmanes la Trinca va divertir els catalans amb el seu programa *No passa res*.

ARXIU

l'últim disc, *Marro*, només en català – accepta i l'espai pren el nom de *Tariro tariro*. El programa és pràcticament calcat del de TV3, però com que la idea és propietat de la Trinca el plagiat no existeix. Ningú no es plagia a si mateix; en tot cas, es repeteix. Ells mateixos ho confessen en declaracions a la premsa: "Nosaltres no sabem fer altra cosa que allò que sabem fer". I també: "molts escriptors escriuen les seves novel·les basant-se sempre en les mateixes idees."

I, és clar, a l'estiu del 1988 TVE emet un refregit del *Tariro tariro* amb els millors gags de la temporada i algun afegitó. El "nou" programa es dirà *Barres i estrelles*, i l'emetrà doblat al català per TVE-2. Gest Music ja comença a donar mostres de rendibilitat.

Gest Music s'encarrega també del programa de cap d'any 1989/90, que presenten i dirigeixen els de Canet. En plena orgia tevetrincaire, l'estiu de

1990 s'estrena a TV3 *Betes i films*, concurs de vídeos domèstics elaborat sobre un programa que ja s'emetia al Japó i als Estats Units. La presentadora de la primera etapa de *Betes i Films* serà Rosa Maria Sardà –esposa d'un dels membres de la Trinca, Josep Maria Mainat, el rosset de les ulleres–. Paral·lelament, Gest Music idea un nou concurs humorístic –aquest sí, completament original– per a TVE: *No te rías que es peor*, que s'estrena per l'octubre de 1990 i que encara dura.

La fórmula del *Betes i Films* també resulta un èxit, i la Trinca en fa la versió en castellà per a les altres televisions autonòmiques –Canal 9 inclòs–

amb el nom de *Olé tus videos*. Aquest és el mateix procés que ha seguit l'últim triomf de Gest Music: *Amor a primera vista*, adaptació catalana d'un programa d'una cadena de TV anglesa anomenat *Love at First Sight*. Actualment *Amor a primera vista* es pot veure a Canal 9 –en català– i des d'aquesta mateixa setmana també a TeleMadrid.

En preparació, Gest Music té un nou concurs per a casats de poc, versió d'un altre anomenat *Honeymoon quiz*; i un programa de vídeos domèstics que substituirà *Betes i films* i *Olé tus videos*, i que serà presentat per Xavier Sardà.

*Mentre rafi la mamella
ens voldran fer fer el titella,
i arribaran a inventar-se
desodorant per a l'aixella*

Eduard Voltas